Výzkum zvídavého čtenáře

7PS2B

doc. Mgr. Radek Čech, Ph.D

Veronika Lukášová, F21361

Aneta Pěšalová, F22315

Nela Šperňáková, F21083

Úvod

V tomto projektu se budeme zabývat otázkou, do jaké míry je možné využít vybrané stylometrické metody pro zachycení autorského stylu i v případě, že se autor snaží napodobit styl psaní jiného autora. Pro tuto analýzu využijeme knihu Michala Viewegha – *Nápady laskavého čtenáře*. V této knize se Viewegh snažil napodobit styl psaní vybraných českých i zahraničních autorů. Každá kapitola v knize je psána podle stylu jiného literáta. Vybrali jsme si Josefa Škvoreckého, Bohumila Hrabala a Ladislava Fukse. Budeme se na každého spisovatele orientovat samostatně a zkoumat jednotlivé metody, podle kterých by se dalo určit autorství. Poté jej porovnáme s daným úryvkem v *Nápadech laskavého čtenáře*.

Medailonky autorů

Michal Viewegh (*1962)

Český spisovatel a publicista. Již od začátku svého studia (1983) publikoval povídky v Mladé frontě. Po dokončení vysokoškolského vzdělání krátce učil na základní škole, ale už v roce 1993 tuto práci opustil. Na dva roky se stal redaktorem nakladatelství Český spisovatel, poté přešel definitivně na spisovatelskou dráhu (Hemelíková, Přibáňová, 2009). V roce 1933 obdržel Cenu Jiřího Ortena (Adam, 2008).

Mezi jeho tvorbou najdeme především romány, které žánrově nejčastěji spadají do „románů pro ženy“, detektivek nebo moderních pohádek. Hlavními rysy autorova stylu je ironický humor a stylistická lehkost, texty mají mnohdy také autobiografický podtext. Častým tématem Vieweghových děl jsou partnerské a přátelské vztahy. Postavy ke světu často zaujímají rezignovaný a skeptický postoj (Kukal, 2005).

Josef Škvorecký (1924-2012)

Česko-kanadský spisovatel, prozaik, esejista, překladatel a exilový nakladatel. Učil na středních školách, pracoval jako redaktor v revui Světová literatura a v knižní redakci Odeonu. V roce 1969 emigroval, žil v kanadském Torontu. Roku 1971 založil se svojí ženou Zdenou Salivarovou nakladatelství Sixty-Eight Publishers (Hruška, 2008). V roce 1980 mu byla na Oklahomské univerzitě udělena Neustadtská mezinárodní cena za literaturu. Roku 1990 byl společně se svou ženou poctěn Řádem Bílého lva za zásluhy o českou literaturu ve světě (Pruduch, 2022).

V autorově tematicky, stylově a žánrově různorodé tvorbě převládá snaha o zachycení přítomného okamžiku. Evokuje nedosažitelnou minulost spolu s iluzivní touhou po šťastném životě. Škvorecký ve svých dílech využívá strohý styl s citlivě zaznamenanými dialogy a hovorovou češtinou, která zasahuje i autorskou řeč. Nedílnou součástí autorových děl je humor. Ideu integrity děl prezentuje Škvoreckého alter ego Danny Smiřický. Autobiograficky pojatá postava je spojena s několika návratnými motivy: s městem Kostelec (tj. Náchod), s láskou k jazzu jako k hudbě i metafoře svobody a s milostným dobýváním dívek a žen (Mocná, 2006).

Od 70. let Škvorecký píše v kanadském exilu. Ve svých dílech spojuje českou a americkou kulturu. Typickým prvkem i nadále zůstává milostný vztah (Miklošová, 2010).

Bohumil Hrabal (1914–1997)

Narodil se v brněnských Židenicích. Po gymnáziu zahájil studia práv, avšak za okupace byly vysoké školy uzavřeny, studia proto mohl dokončit až v roce 1946. Vystřídal mnoho profesí, živil se jako pojišťovací agent, obchodní cestující, ocelárenský dělník, balič papíru nebo kulisák. Od roku 1963 až do své smrti se věnoval výhradně psaní (Štícha, 1983).

Hrabal se zaměřuje především na obyčejné, okrajové postavy (typičtí jsou tzv. pábitelé) a prostředí. Ve svých dílech často využívá nadsázky, absurdity, nevyhýbá se ani erotice, černému humoru a groteskním scénám. Pro postavy je typická obecná čeština, také slang a vulgarismy**.**

Povídky jsou vystavěny na komunikaci postav, která se rozvíjí do více linií. Jeho text je rozpoznatelný také díky slovoslednému uspořádání vět (Stehlíková, 1983).

Ladislav Fuks (1923–1994)

Ladislav Fuks byl český prozaik, autor především psychologické prózy s tématem úzkosti člověka ohrožovaného nesvobodou a násilím (Benešová, 2020).

Styl jeho psaní se vyznačuje několika charakteristickými rysy. Fuksovy prózy jsou často melancholické a temné a vyznačují se detailním popisem prostředí i postav. Fuks se často vracel k tématům války a nacistického režimu, které prožil na vlastní kůži. Autorova díla jsou vyznačena jazykovou precizností, dokonalým propracováním jednotlivých scén a metaforickými obraty.

Fuks využíval mnoho symbolů a archetypů, čímž vytvářel vrstevnaté texty s hlubokým významem. Důležitou součástí stylu je i zvláštní způsob dialogů, které jsou často přerušovány monology postav. Tento způsob psaní dialogů vytváří hlubší ponor do myšlenek a pocitů postav. Fuks také nevynechal ani detailní popisy prostředí, která byla pro něj důležitým prvkem při vytváření atmosféry. Prostředí a atmosféru využíval k tomu, aby dokázal lépe vyjádřit emoce a myšlenky svých postav. Jeho díla se stala součástí klasické české literatury a jeho styl psaní měl významný vliv na mnoho dalších autorů (Vlašínová, 2019).

Metody

Průměrná délka tokenu

Průměrná délka tokenu (*ATL*; average token length) je jednoduchá stylometrická charakteristika. Vyjadřuje hodnotu aritmetického průměru délek tokenů v počtu znaků. Průměrnou délku vyjadřujeme v písmenech (grafémech). Pro výpočet *ATL* stačí znát dvě proměnné – délku jednotlivých tokenů a jejich počet, z nich se vypočítá aritmetický průměr (Kubát, 2015).

$$ATL = \frac{1}{N}\sum_{i=1}^{N} x_i$$

N…počet tokenů

x…délka tokenu

Ilustrativní příklad:

To bych se teda nedočkal. Každej je podělanej strachy. Revoluce bude prostě vodložená na neurčito.

$$ATL = \frac{2+3+2+4+8+6+2+9+6+8+4+6+9+2+8}{15} = 5{,}27$$

Sekundární tematická koncentrace

Sekundární tematická koncentrace (*STC*) vychází z tematické koncentrace (*TC*). Ta zachycuje míru zaměřenosti na centrální téma nebo témata textu (více viz Čech 2016). *STC* byla navržena, aby se odstranil nedostatek *TC* – nad *h*-bodem (srov. níže)se často nevyskytují žádná autosémantika, výsledkem je tedy nulová hodnota *TC*, takové texty můžeme považovat za tematicky neutrální (Cvrček, Čech, Kubát, 2020). U *STC* je tedy *h*-bod vynásoben dvěma (Kubát, 2015).

$$STC = \sum_{r'=1}^{2h} \frac{(2h-r')f(r')}{h(2h-1)f(1)}$$

h…*h*-bod (viz níže)

r'…pořadí autosémantika nad *h*-bodem

f(r')…frekvence slova s pořadím r'

f(1)…hodnota frekvence nejfrekventovanějšího slova v textu

H-bod je vnímán jako prostupná hranice mezi synsémantiky a autosémantiky ve frekvenční struktuře textu. Seřadíme-li slova podle jejich klesající frekvence, tak je h-bod definován jako místo, v němž se pořadí slova rovná jeho frekvenci. (Cvrček, Čech, Kubát, 2020; Čech, 2014). Pokud takové místo ve frekvenční struktuře není, *h*-bod se dopočítá dle následující rovnice:

$$h = \frac{f(i)j - f(j)i}{j - i + f(i) - f(j)}$$

i, j...pořadí slov

f(i), f(j)...frekvence slov

Ilustrativní příklad:

Vrátil se mi ten prima pocit té krásné sezóny. Houby, řekl jsem si, a svatý Ignác, ten dobrý patron postranních cestiček, mi z ničehož nic našeptal čistě teologické řešení. Houby. Já přece nechci s Marií hřešit. Chci ji jenom získat, a jak jinak se dají holky získat než tím líbáním a dotyky a tak. Miluju ji. Když to bude možné, tak si ji vemu. A tím se všechny ty hříchy zneutralizujou, dodatečně to vlastně potom už nebudou hříchy. Takže vlastně mám dobré předsevzetí. Takže vlastně mám to vůbec nejlepší předsevzetí, a jestli si mě Marie neveme, moje vina to nebude.

Pro výpočet *STC* byl text lemmatizován prostřednictvím nástroje MorphoDiTa (Straka, Straková, 2014).

Vrátit se já ten prima pocit ten krásný sezóna. houba, říci být se, a svatý Ignác, ten dobrý patron postranní cestička, já z nic nic našeptat čistě teologický řešení. houba. já přece chtít s Marie hřešit. chtít on jenom získat, a jak jinak se dát holka získat než ten líbání a dotyk a tak. milovat on. když ten být možný, tak se on vzít. a ten se všechen ten hřích zneutralizovat, dodatečně ten vlastně potom už být hřích. takže vlastně mít dobrý předsevzetí. takže vlastně mít ten vůbec lepší předsevzetí, a jestli se já Marie vzít, můj vina ten být.

Tabulka 1. Frekvenční distribuce deseti nejfrekventovanějších slov pro výpočet *STC*

Pořadí	**Slovo**	**Frekvence**
1.	ten	10
2.	a	6
3.	se	6
4.	být	4
5.	já	4
6.	on	3
7.	vlastně	3
8.	chtít	2
9.	dobrý	2
10.	houba	2

h…4

r'…vlastně= 3

f(r')…6,5 (dvě slova o frekvenci 3 => $\frac{6+7}{2}$)

f(1)…10

$$STC = \frac{(2 \times 4 - 6{,}5) \times 3}{4(2 \times 4 - 1) \times 10} = 0{,}016$$

Klouzavý průměr TTR (MATTR)

Klouzavý průměr *TTR (MATTR)* je jedním z indexů slovního bohatství. Je založen na segmentaci textu do překrývajících se tzv. oken, kde pro každé okno je vypočítán *TTR*. Výsledná hodnota *MATTR* je aritmetickým průměrem všech hodnot *TTR*. Velikost okna (*L*) je v nástroji QuitaUp stanovena na dvě hodnoty: 100 a 500. My jsme pracovali s hodnotou 100. Tento index slovního bohatství není závislý na délce textu (Cvrček, Čech, Kubát, 2020).

$$MATTR = \frac{\sum_{i=1}^{N-L} V_i}{L(N-L+1)}$$

N... počet tokenů

L... délka okna

Vi...počet typů v daném okně

Ilustrativní příklad (pro velikost okna L = 4):

*Honza miluje Marii. Marie a Honza milují pomeranč*e.

Po lemmatizaci je text následující:

Honza milovat Marie. Marie a Honza milovat pomeranč.

1. honza milovat marie. marie (V=3)
2. milovat marie. marie a (V=3)
3. marie. marie a honza (V=4)
4. marie a honza milovat (V=4)
5. a honza milovat pomeranč (V=4)

$$MATTR_{lemma} = \frac{3+3+3+4+4}{4(8-4+1)} = 0{,}85$$

Aktivita (Q)

Aktivita (*Q*) vyjadřuje míru dějovosti textu v kontrastu s popisností. Jde o poměr sloves k součtu sloves a adjektiv v textu (Cvrček, Čech, Kubát, 2020).

$$Q = \frac{V}{V+A}$$

V...frekvence sloves

A...frekvence adjektiv

Ilustrativní příklad:

„Tak se mi zdá, Lakmé, že se tu za těch sedmnáct let nic nezměnilo. Podívej, i támhleten had v rohu je tu jako tenkrát," ukázal na hada v rohu, který tam hleděl z větve na mladičkou růžolící dívku v černých šatech před klecí, „já jsem se tenkrát před těmi sedmnácti léty divil, že dali hada do pavilónu dravců, když je pro hady zvláštní pavilón… a podívej, i to zábradlí je zde…" ukázal na zábradlí u leoparda, k němuž docházeli, a pak se octli u leoparda a zastavili se.

Pokud je "se" součástí slovesa, započítává se jako jeden výraz. Anotace sloves je dělána podle nástroje Quita Up.

V = 15

A = 3

$$Q = \frac{15}{15+3} = 0{,}83$$

Žluté označení – slovesa

Fialové označení – adjektiva

Klouzavý průměr morfologického bohatství (MAMR)

Tento index vyjadřuje míru využití různých slovních tvarů v textu. Hodnota *MAMR* je nezávislá na délce textu a je definována jako rozdíl mezi hodnotami *MATTR* (klouzavý průměr poměru typů a tokenů – *TTR*) u nelemmatizovaného a lemmatizovaného textu (Cvrček, Čech, Kubát, 2020).

$$MAMR = MATTR_{tvary} - MATTR_{lemmata}$$

Ilustrativní příklad:

Použijeme již výše uvedenou větu: Honza miluje Marii. Marie a Honza milují pomeranče.

MATTR lemmatizovaného textu bude mít tedy hodnotu 0,85.

U *MATTR* nelemmatizovaného textu si hodnotu vypočítáme:

6. honza miluje marii. marie (V=4)
7. miluje marii. marie a (V=4)

8. marii. marie a honza (V=4)
9. marie a honza milují (V=4)
10. a honza milují pomeranče (V=4)

$$MATTR_{tvary} = \frac{4+4+4+4+4}{4(8-4+1)} = 1$$

Teď už jen správně dosadíme do vzorce *MAMR*:

$$MAMR = 1 - 0{,}85 = 0{,}15$$

Verb distance (VD)

Tento indikátor vyjadřuje, kolik tokenů se průměrně nachází mezi dvěma slovesy, přičemž se nezapočítávají pomocná slovesa (Cvrček, Čech, Kubát, 2020). Čím je syntaktická struktura textu složitější, tím by se měla i prodlužovat vzdálenost mezi slovesy. S tím souvisí samozřejmě i míra srozumitelnosti textu (readability). Výsledná hodnota VD tak určitým způsobem vyjadřuje složitost syntaktické struktury textu (Kubát, 2015)

Ilustrativní příklad:

„*Už zdaleka **vidím** nosičku Jarmilku, jak **vleče** kbelíky s polívkou. **Spěchám** jí vstříc a tak se na ní **zahledím**, až **klopí** oči.*"

V uvedeném textu máme celkem 5 sloves, mezi nimiž se nacházejí sekvence tokenů o následujících délkách: 3, 3, 6, 1. Z těchto hodnot vypočítáme aritmetický průměr, který je konečným výsledkem.

$$VD = \frac{3+3+6+1}{4} = 3{,}25$$

Výsledky

ATL

Výsledky zobrazné v tabulce 2 a v grafu na obrázku 1 zobrazuje hodnoty *ATL* všech zkoumaných autorů a jejich děl. Na základě zjištěných hodnot většina Vieweghových děl má dlouhé tokeny a proto 8 z 10 děl zabírá přední příčky. Nejmenší hodnotu mají Škvoreckého *Zbabělci*. Na základě *ATL* nevidíme dobře autorskou tendenci u ostatních autorů.

Tabulka 2. Vzestupně seřazené výsledky aritmetického průměru délek tokenů

DÍLO	S_Z	V_RPŽ	H_OJAK	F_VPTS	H_PND	S_PS	F_MSM	H_PO	F_SM
ATL	4,11	4,12	4,21	4,22	4,32	4,34	4,36	4,41	4,41
N	28790	18573	29202	67530	59527	44162	97341	7103	43997
DÍLO	H_PA	NVS	H_OSV	F_NNB	V_ZOL	S_LE	H_IND	NVH	V_UZ
ATL	4,41	4,44	4,44	4,51	4,51	4,52	4,54	4,60	4,69
N	120094	15935	306746	66004	116916	49154	21676	25496	38551
DÍLO	V_V	V_NLČ	V_PNK	NVF	V_BLPP	V_LTP	V_NNV	S_TP	V_VDVČ
ATL	4,71	4,71	4,72	4,74	4,81	4,83	4,83	4,85	4,88
N	21610	80848	48072	42733	35758	18685	965	1170	650

Tabulka 3. Výsledné hodnoty průměrného *ATL*

AUTOR	F	H	NVS	S	NVH	V	NVF
PRŮMĚR ATL	4,38	4,39	4,44	4,46	4,60	4,68	4,74

Obrázek 1. Grafické vyjádření *ATL* zkoumaných autorů a jejich publikací

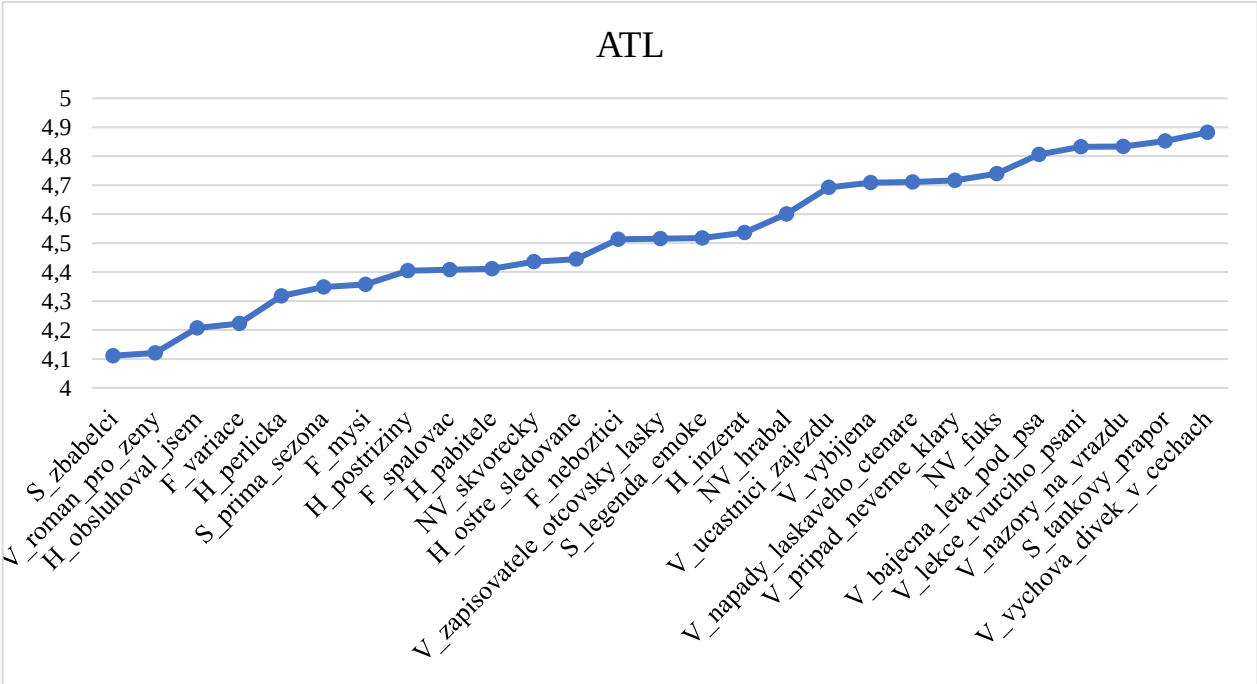

Obrázek 2. Grafické vyjádření zprůměrovaných hodnot aritmetického průměru délek tokenů

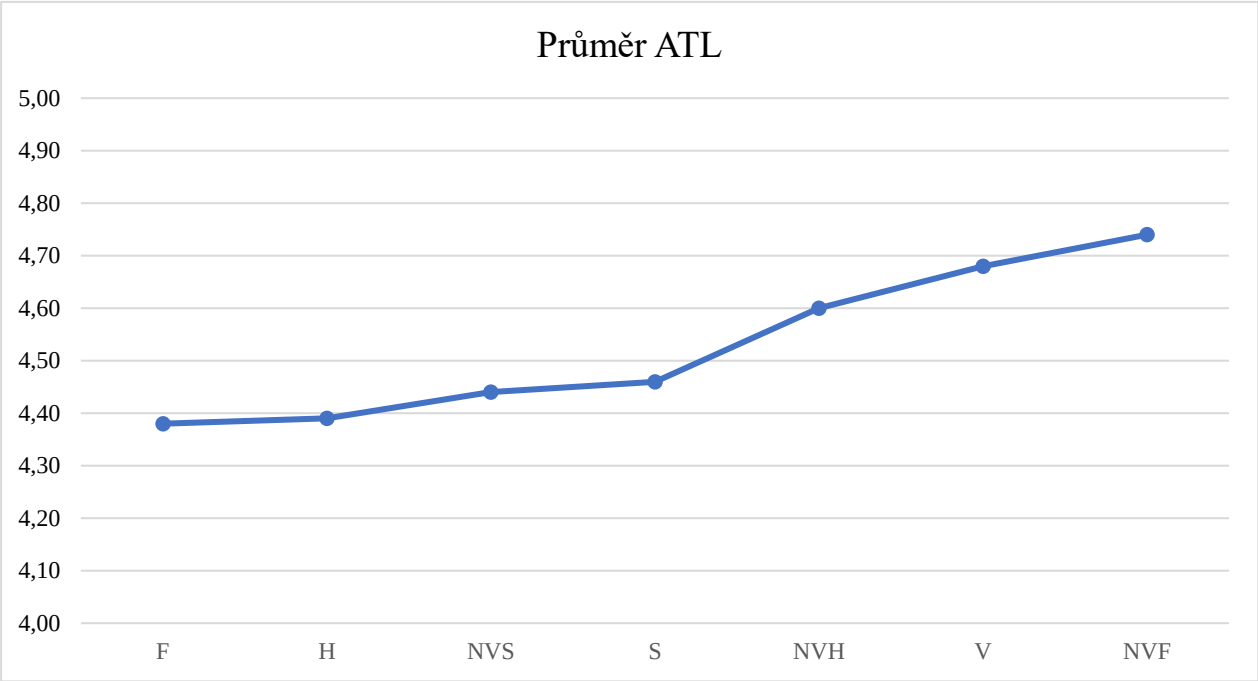

STC

Z uvedených hodnot *STC* můžeme říct, že nejvyšší hodnotu má Vieweghova napodobenina Škvoreckého, kdežto samotné dílo Škvoreckého má hodnotu *STC* =0,021. Nejnižší hodnoty jsou u napodobeniny Hrabala *STC* = 0,03. Hrabal stojí přesně uprostřed s hodnotami STC=0,023. Fuks a Vieweghova napodobenina Fukse obsazují obrácené protipóly. Vieweghovi se v hodnotách *STC* nepodařilo napodobit Fukse. Tento index zjevně není příliš vhodný pro určování autorství, protože jednotliví autoři se neshlukují. Hodnoty z grafu na obrázku 4 neodpovídají ani autorství ani napodobování.

Tabulka 4. Vzestupně seřazené hodnoty sekundární tematické koncentrace

DÍLO	NVH	NVF	S_PS	H_OJAK	V_VDVČ	V_PNK	S_Z	F_VPT	H_PO
STC	0,003	0,009	0,015	0,016	0,017	0,018	0,019	0,021	0,021
DÍLO	V_NLČ	H_PA	H_IND	S_LE	V_V	V_NNV	S_TP	V_UZ	F_NNB
STC	0,022	0,023	0,023	0,024	0,024	0,025	0,025	0,025	0,026
DÍLO	H_OSV	H_PND	V_RPŽ	V_ZOL	F_MNM	V_LTP	V_BLPP	NVS	F_SM
STC	0,027	0,027	0,029	0,029	0,034	0,036	0,039	0,040	0,044

Tabulka 5. Výsledné hodnoty průměrného *STC*

AUTOR	NVH	NVF	S	H	V	F	NVS
PRŮMĚR STC	0,003	0,009	0,021	0,023	0,026	0,031	0,040

Obrázek 3. Grafické vyjádření *STC* zkoumaných autorů a jejich publikací

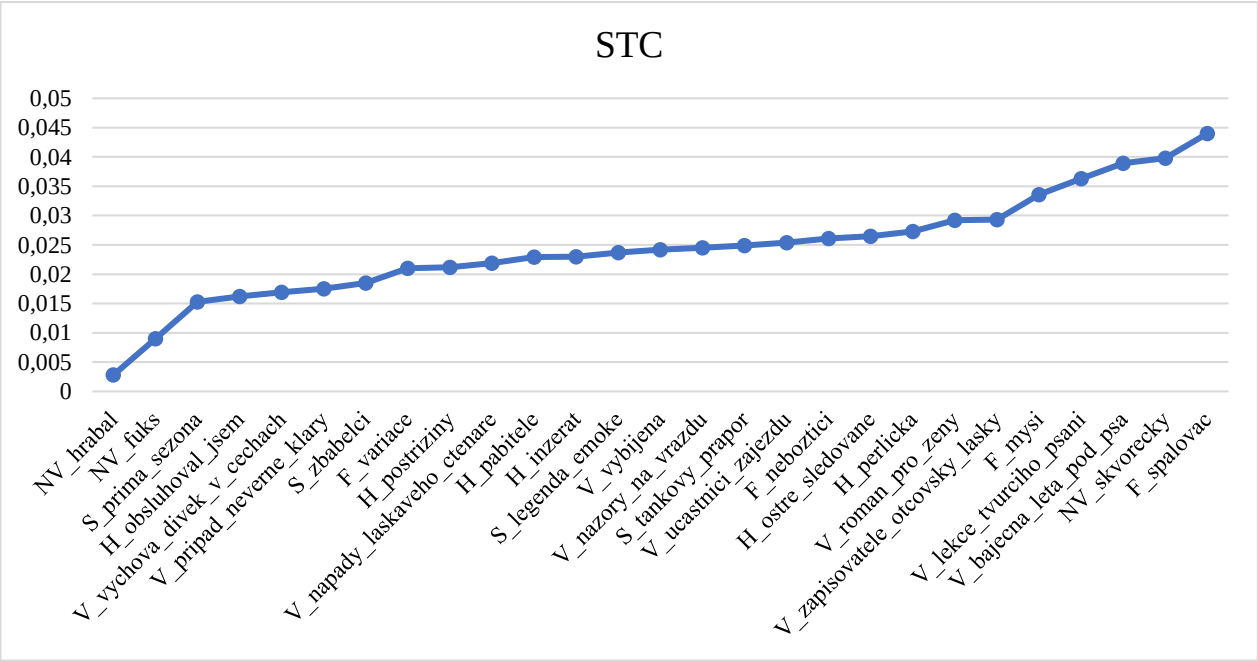

Obrázek 4. Grafické znázornění průměrných hodnot *STC* jednotlivých autorů

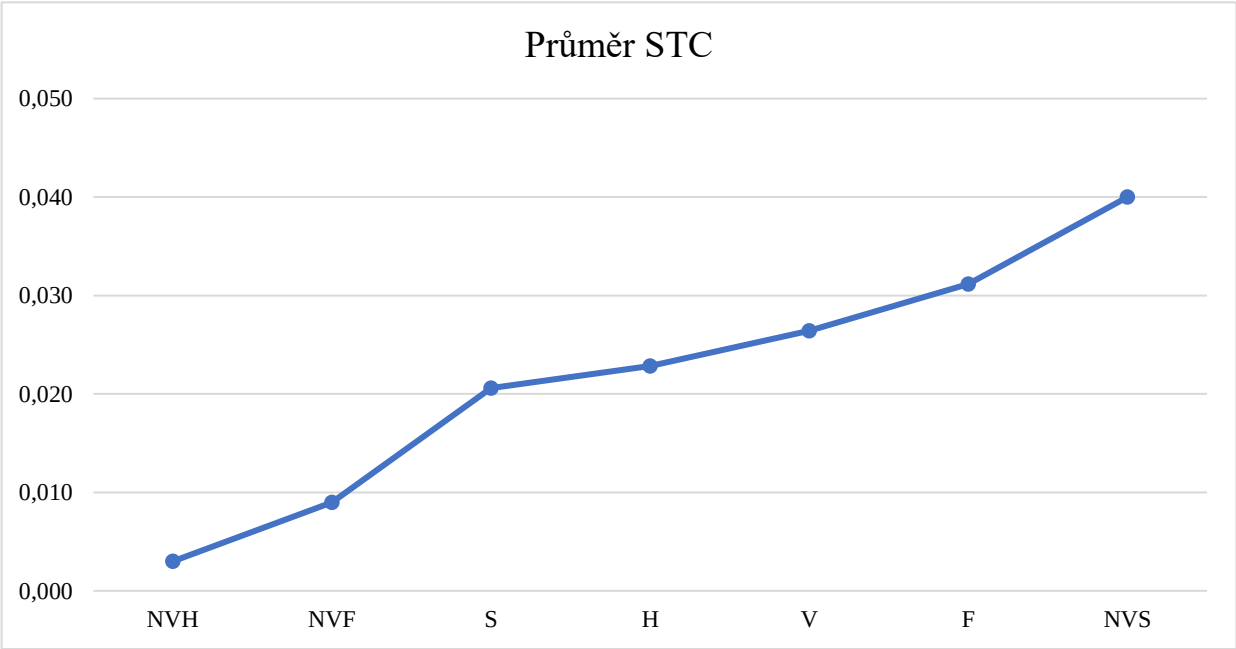

MATTR

U této metody jsme došli k závěru, že Viewegh má ze zkoumaných autorů největší slovní bohatství. Hodnoty s nejmenším klouzavým průměrem se vyskytují u Hrabala. U Fukse a Škvoreckého jsou hodnoty u každého jejich díla zcela jiné. Vieweghovi se podařilo poměrně dobře napodobit z tohoto aspektu styl Škvoreckého. Naopak je tomu u Hrabala, kdy díla Hrabala mají nízké hodnoty, ovšem Viewegh ho v *Nápadech laskavého čtenáře* napodobil s vysokými hodnotami *MATTR*.

Tabulka 6. Vzestupně seřazené hodnoty slovního bohatství

DÍLO	H_OJAK	S_Z	F_MNM	V_RPŽ	H_OSV	H_PO	F_VPT	H_PND	NVS
MATTR	0,66	0,66	0,67	0,68	0,69	0,69	0,69	0,71	0,71
DÍLO	S_PS	F_SM	H_PA	S_LE	H_IND	V_ZOL	NVF	V_NLS	V_PNK
MATTR	0,71	0,71	0,72	0,72	0,73	0,74	0,76	0,76	0,76
DÍLO	V_UZ	NVH	V_LTP	V_BLPP	S_TP	V_V	F_NNB	V_VDVČ	V_NNV
MATTR	0,768	0,771	0,78	0,78	0,78	0,78	0,78	0,79	0,80

Tabulka 7. Výsledky průměrných hodnot *MATTR*

AUTOR	H	NVS	F	S	NVF	V	NVH
PRŮMĚR MATTR	0,70	0,71	0,72	0,72	0,76	0,76	0,77

Obrázek 5. Grafické znázornění slovního bohatství zkoumaných autorů a jejich děl

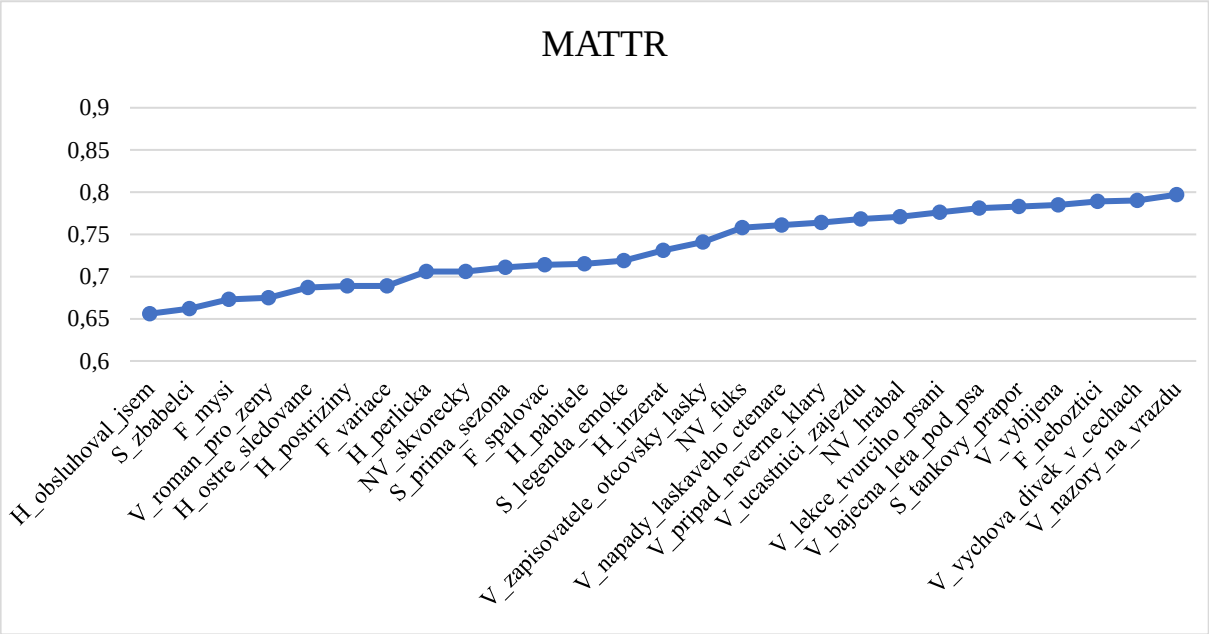

Obrázek 6. Grafické vyjádření průměrných hodnot *MATTR*

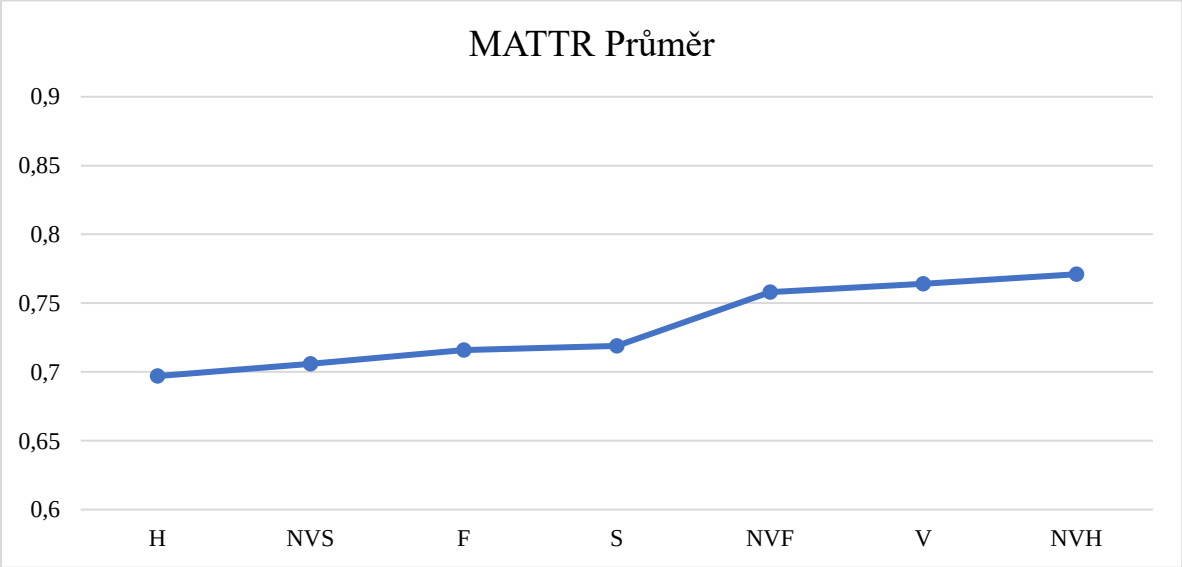

MAMR

U morfologického bohatství jsme zprůměrovali hodnoty všech děl u jednotlivých autorů a následně jsme pro porovnání přidali i hodnoty Vieweghových „napodobitelských“ textů. Podle grafu na obrázku 7 můžeme vidět, že se nám Vieweghovy texty nesetkaly s texty samotných autorů. V případě morfologického bohatství tedy nevidíme žádnou závislost.

Dobře nám to dokresluje také druhý graf (obr. 8), kde má např. Škvoreckého dílo *Tankový prapor* nejnižší hodnotu *MAMR*, avšak jeho dílo *Zbabělci* patří mezi díla s největší naměřenou hodnotou. Podobně je tomu u samotného Viewegha, jehož díla mají vesměs spíše nižší hodnotu *MAMR*, ale dílo *Román pro ženy* má ze všech děl hodnotu *MAMR* nejvyšší.

Tabulka 8. Vzestupně seřazené výsledky klouzavého průměru morfologického bohatství

DÍLO	S_TP	NVF	H_IND	V_VDVČ	V_NNV	V_UZ	V_BLPP	V_V	V_NLČ
MAMR	0,055	0,063	0,068	0,068	0,069	0,070	0,0702	0,072	0,073
DÍLO	F_MNM	F_NNB	H_PA	V_LTP	H_PO	S_PS	V_PNK	H_PND	NVS
MAMR	0,073	0,075	0,075	0,076	0,076	0,077	0,077	0,078	0,079
DÍLO	S_LE	F_SM	S_S	V_ZOL	H_OSV	F_VPT	H_OJAK	NVH	V_RPŽ
MAMR	0,08	0,08	0,082	0,084	0,084	0,088	0,091	0,094	0,095

Tabulka 9. Výsledné hodnoty zprůměrovaného *MAMR*

AUTOR	NVF	F	S	V	H	NVS	NVH
PRŮMĚR MAMR	0,63	0,074	0,075	0,076	0,079	0,079	0,094

Obrázek 7. Grafické vyjádření hodnot klouzavého průměru morfologického bohatství

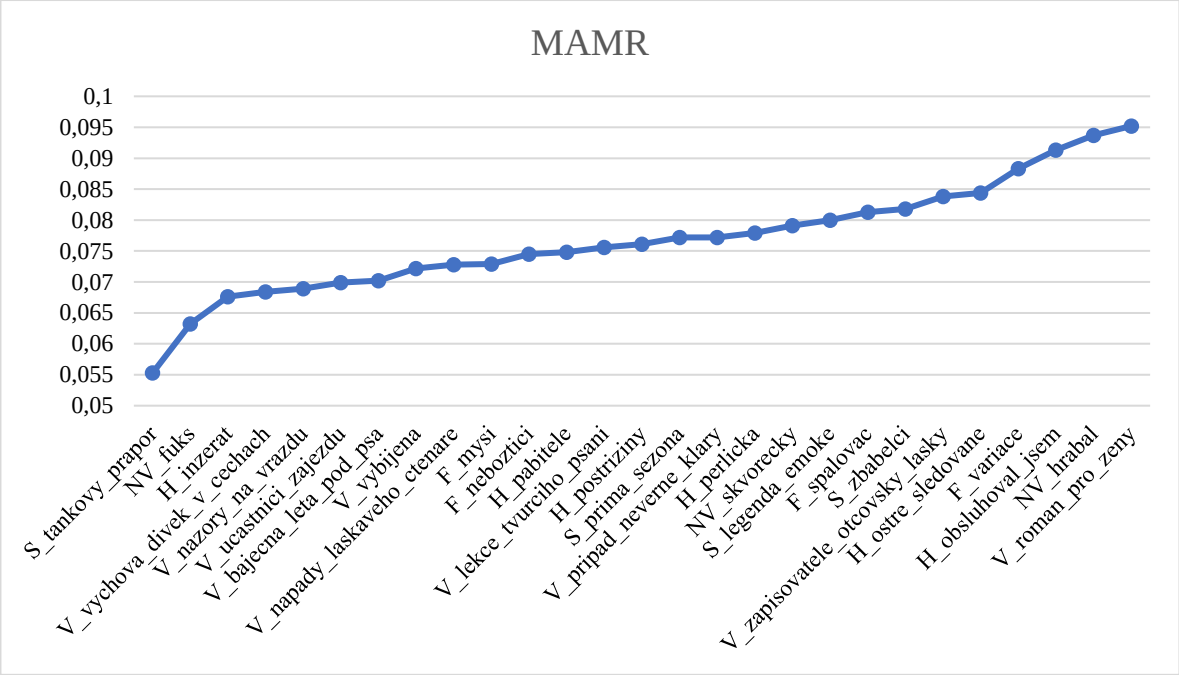

Obrázek 8. Graf zobrazující průměrné hodnoty *MAMR*

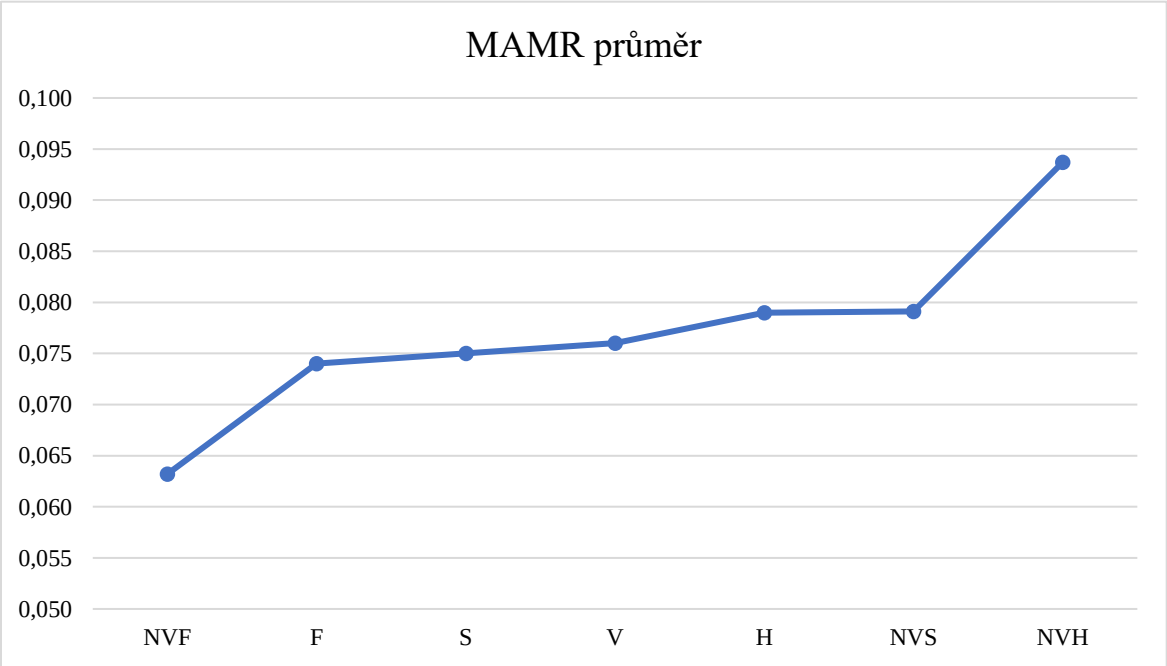

VD

U této metody jsme zjistili, že se Viewegh snažil napodobit Hrabalův styl psaní dlouhých vět (např. Obsluhoval jsem anglického krále), a tak svůj text napsal pouze jako jednu dlouhou větu. Avšak použil také dlouhé klauze, což je přesný opak Hrabala, a proto se hodnoty v grafu (obr. 10) takto výrazně liší. U napodobení Škvoreckého je tomu právě naopak, Viewegh použil klauze krátké, kdežto klauze Škvoreckého jsou delší. Zajímavým poznatkem je to, že hodnoty *VD* jsou u všech autorů dost podobné.

Tabulka 10. Vzestupně seřazené hodnoty verb distance

DÍLO	NVS	H_PA	V_PNK	H_PND	V_LTVP	F_VPT	V_V	S_Z	V_BLPP
VD	3,82	4,44	4,51	4,52	4,57	4,75	4,76	4,85	4,86
DÍLO	F_MNM	V_UZ	V_ZOL	H_IND	H_PO	H_OSV	F_SM	S_PS	V_VDVČ
VD	4,86	4,88	4,89	4,95	5,08	5,12	5,16	5,18	5,21
DÍLO	F_NNB	NVF	S_TP	H_OJAK	V_RPŽ	V_NNV	V_NLČ	S_LE	NVH
VD	5,23	5,29	5,58	5,60	5,61	5,62	5,70	6,15	7,07

Tabulka 11. Sumy hodnot průměru *VD* jednotlivých autorů

AUTOR	NVS	H	F	V	NVF	S	NVH
PRŮMĚR VD	3,82	4,95	5,00	5,06	5,29	5,44	7,07

Obrázek 9. Hodnoty *VD* zkoumaných autorů a jejich publikací

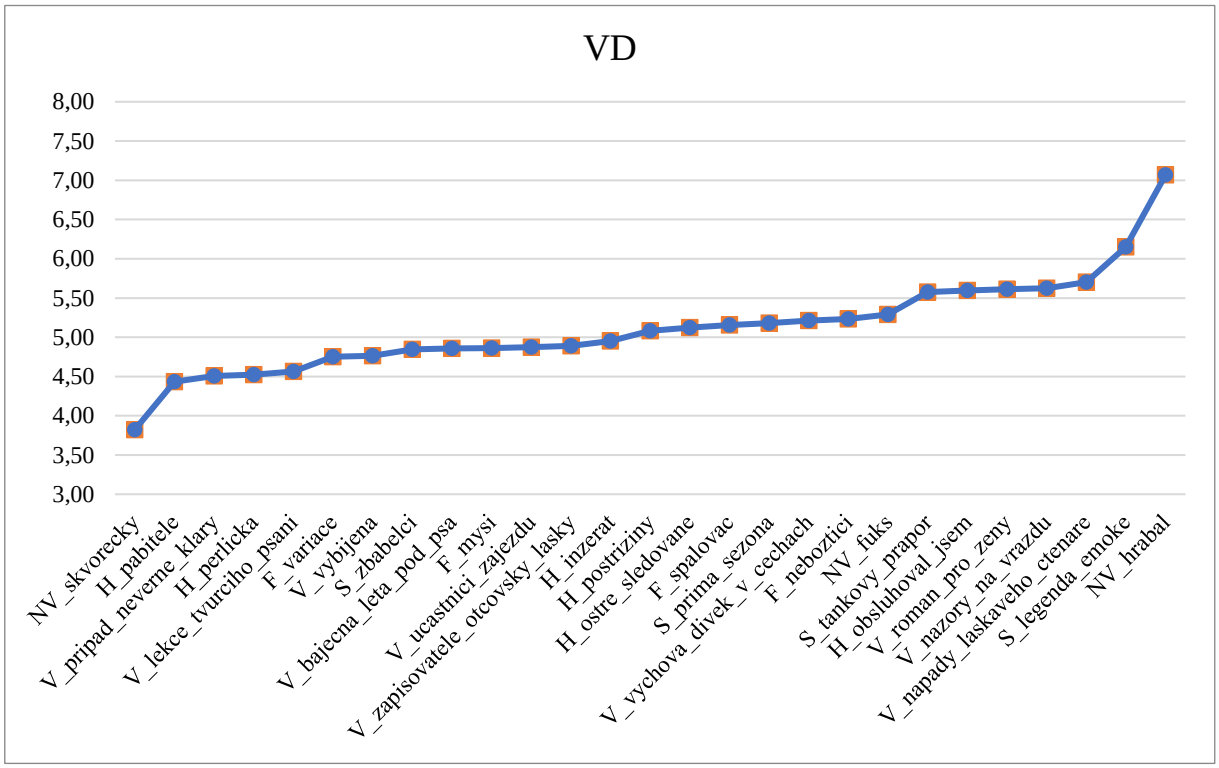

Obrázek 10. Grafické zobrazení průměru verb distance

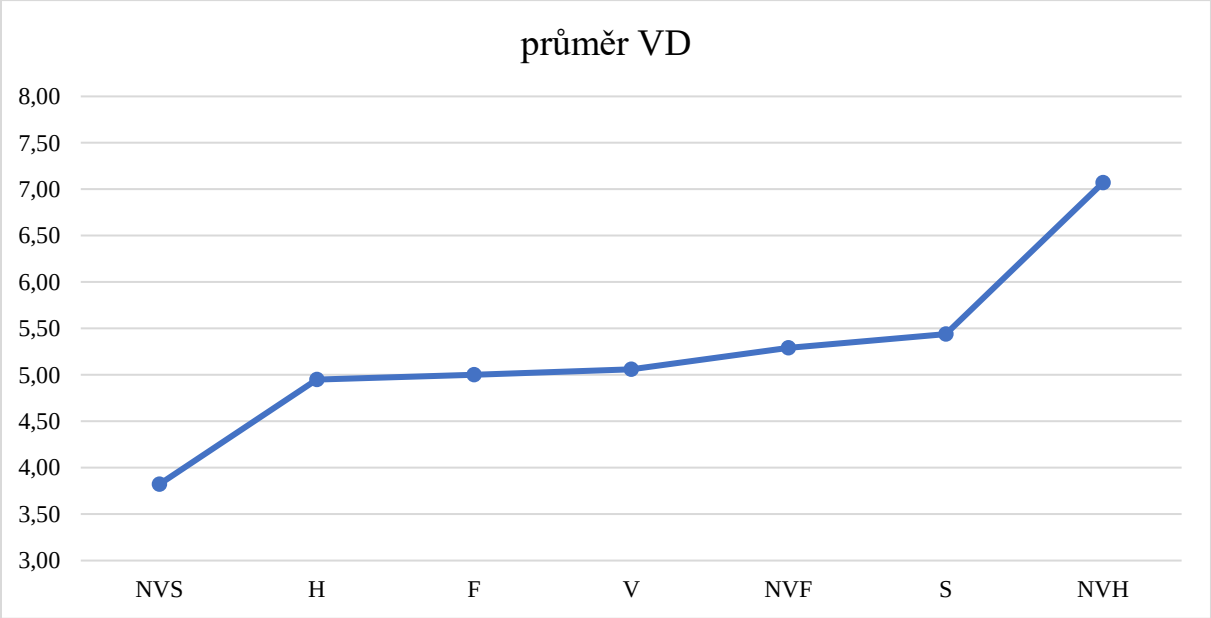

Q

V grafu na obrázku 11 a tabulce 12 můžeme vidět, že nejméně se Vieweghovi podařilo v *Q* napodobit Hrabala. Hrabal má ve svých dílech mnohem vyšší hodnoty *Q* než Viewegh v *Nápadech laskavého čtenáře*. Nejlépe se mu nápodoba aktivity povedla u Fukse, i přestože je rozdíl hodnot *Q* relativně velký.

Tabulka 12. Vzestupně seřazené hodnoty aktivity

DÍLO	NVH	S_LE	S_TP	V_NNV	V_NLČ	V_VDVČ	NVF	V_BLPP	V_UZ
Q	0,52	0,53	0,57	0,59	0,60	0,60	0,61	0,64	0,65
DÍLO	F_SM	V_LTP	V_V	H_IND	S_PS	H_OSV	H_PO	H_OJAK	V_ZOL
Q	0,66	0,66	0,66	0,67	0,67	0,68	0,68	0,69	0,69
DÍLO	V_PNK	V_RPŽ	F_NNB	F_FPT	F_MNM	S_Z	H_PA	H_PND	NVS
Q	0,69	0,69	0,70	0,72	0,73	0,73	0,73	0,76	0,78

Tabulka 13. Hodnoty průměrných hodnot aktivity

AUTOR	NVH	NVF	S	V	V	F	NVS
PŘŮMĚR Q	0,52	0,61	0,63	0,65	0,70	0,70	0,78

*Obrázek 11.*Grafické zobrazení výsledků *Q*

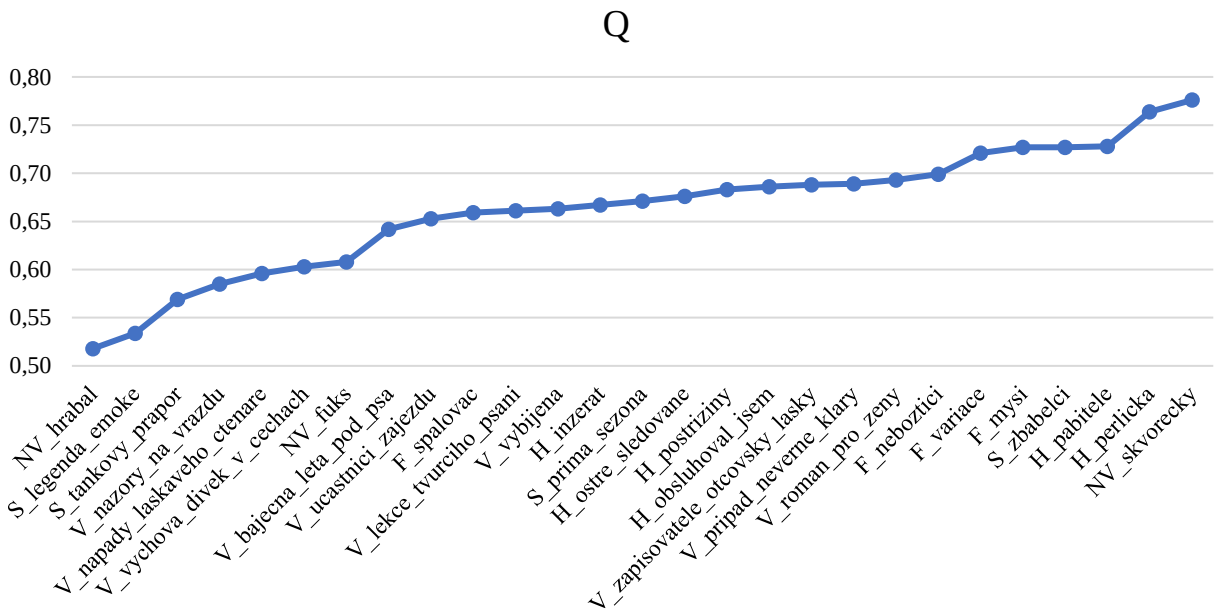

Obrázek 12. Grafické znázornění průměrných hodnot aktivity

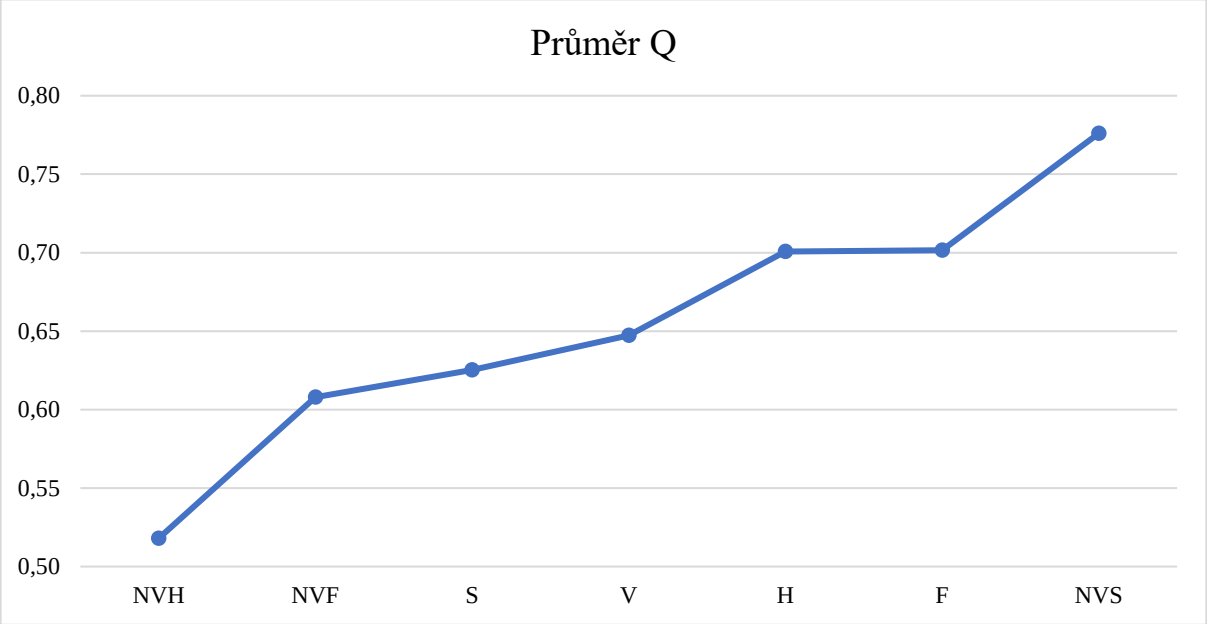

Závěr

Tato práce si kladla za cíl prozkoumat, zdali se Vieweghovi podaří napodobit zvolené autory na základě několika experimentálních metod. Lze konstatovat, že u většiny metod se neprojevila podobnost mezi texty samotných autorů a Vieweghových napodobitelských textů. Můžeme konstatovat, že použité stylometrické metody jsou vhodné pro určování žánrů, ale pro výzkumy zaměřující se na určování autorství nejsou vhodné.

Seznam zkratek

- S→ Škvorecký Josef
- F→ Fuks Ladislav
- H→ Hrabal Bohumil

- NVS→ Vieweghova nápodoba Škvoreckého
- NVF→ Vieweghova nápodoba Fukse
- NVH→ Vieweghova nápodoba Hrabala

- S_LE→ Legenda Emöke
- S_PS→ Prima sezóna
- S_TP→ Tankový prapor
- S_Z→ Zbabělci

- F_MNM→ Myši Natálie Mooshabrové
- F_NNB→ Nebožtíci na bále
- F_SM→ Spalovač mrtvol
- F_VPT → Variace pro temnou strunu

- H_IND→ Inzerát na dům, ve kterém už nechci bydlet
- H_OJAK→ Obsluhoval jsem anglického krále
- H_OSV→ Ostře sledované vlaky
- H_PA→ Pábitelé
- H_PND→ Perlička na dně
- H_PO→ Postřižiny

- V_BLPP→ Báječná léta pod psa
- V_LTP→ Lekce tvůrčího psaní
- V_NLČ→ Nápady laskavého čtenáře
- V_PNK→ Případ nevěrné Kláry
- V_RPŽ→ Román pro ženy
- V_UZ→ Účastníci zájezdu
- V_V→ Vybíjena
- V_VDVČ→ Výchova dívek v Čechách
- V_VNN→ Názory na vraždu
- V_ZOL→ Zapisovatelé otcovský lásky

Primární zdroje

- FUKS, Ladislav a Miloš POHORSKÝ. *Myši Natálie Mooshabrové*. Praha: Odeon, 1977.
- FUKS, Ladislav. *Nebožtíci na bále: malá humoreska*. Praha: Československý spisovatel, 1972.
- FUKS, Ladislav. *Spalovač mrtvol*. Praha: Československý spisovatel, 1967.
- FUKS, Ladislav. *Variace pro temnou strunu*. Vyd. 4. V Praze: Odeon, 2003, c1966.
- HRABAL, Bohumil a Emila MEDKOVÁ. *Obsluhoval jsem anglického krále*. Praha: Československý spisovatel, 1990.
- HRABAL, Bohumil. *Inzerát na dům, ve kterém už nechci bydlet*. Praha: Mladá fronta, 2005.
- HRABAL, Bohumil. *Ostře sledované vlaky*. Praha: Československý spisovatel, 1980.
- HRABAL, Bohumil. *Pábitelé*. Praha: Mladá fronta, 2000.
- HRABAL, Bohumil. *Perlička na dně*. Praha: Mladá fronta, 2000.
- HRABAL, Bohumil. *Postřižiny*. Praha: Mladá fronta, 2005.
- ŠKVORECKÝ, Josef. *Prima sezóna*. Voznice: Leda, 2019.
- ŠKVORECKÝ, Josef. *Sedmiramenný svícen: Legenda Emöke*. Voznice: Leda, 2014.
- ŠKVORECKÝ, Josef. *Tankový prapor: fragment z doby kultů*. 8. vyd. Ilustroval Jan BRYCHTA. V Praze: Plus, 2011.
- ŠKVORECKÝ, Josef. *Zbabělci*. V České knižnici vydání druhé. Praha: Nadační fond Česká knižnice, 2020. Česká knižnice (Host).
- VIEWEGH, Michal. *Báječná léta pod psa*. Praha: Československý spisovatel, 1992.
- VIEWEGH, Michal. *Lekce tvůrčího psaní*. Brno: Petrov, 2005.
- VIEWEGH, Michal. *Nápady laskavého čtenáře*. Brno: Petrov, 1993.
- VIEWEGH, Michal. *Názory na vraždu*. Praha: Československý spisovatel, 1990.
- VIEWEGH, Michal. *Případ nevěrné Kláry*. Brno: Petrov, 2003.
- VIEWEGH, Michal. *Román pro ženy*. Brno: Petrov, 2001.
- VIEWEGH, Michal. *Účastníci zájezdu*. Brno: Petrov, 1996.
- VIEWEGH, Michal. *Vybíjená*. Brno: Petrov, 2004.
- VIEWEGH, Michal. *Výchova dívek v Čechách*. Praha: Český spisovatel, 1994.
- VIEWEGH, Michal. *Zapisovatelé otcovský lásky*. Brno: Petrov, 1998.

Literatura

- ADAM, Jan. *Osobnosti – Česko: Ottův slovník*. Praha: Ottovo nakladatelství, 2008.
- BENEŠOVÁ, Anna. Ladislav Fuks a jeho deformovaný svět. *Czech tongue* [online]. [cit. 2023-05-26].
  Dostupné z: https://czechtongue.cz/ladislav-fuks-a-jeho-deformovany-svet/#respond.
- CVRČEK, V. – ČECH, R. – KUBÁT, M. *QuitaUp – nástroj pro kvantitativní stylometrickou analýzu*. Czech National Corpus and University of Ostrava, 2020.
  Dostupné z: https://korpus.cz/quitaup/.
- ČECH, Radek, Ioan-Iovit POPESCU a Gabriel ALTMANN. *Metody kvantitativní analýzy (nejen) básnických textů*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014.
- ČECH, Radek. *Tematická koncentrace textu v češtině*. Prague: Ústav formální a aplikované lingvistiky, 2016.
- HEMELÍKOVÁ, Blanka a Alena PŘIBÁŇOVÁ. Michal Viewegh. *Slovník české literatury po roce 1945* [online]. Praha: ÚČL AV ČR, 2006. [cit. 2023-05-26].
  Dostupné z:
  http://www.slovnikceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=895&hl=michal+viewegh+.
- HRUŠKA, Petr, ed. *V souřadnicích volnosti: česká literatura devadesátých let dvacátého století v interpretacích*. Praha: Academia, 2008.
- Josef Škvorecký. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2023-02-24].
  Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Josef_%C5%A0kvoreck%C3%BD.
- Josef Škvorecký. *Slovník české literatury po roce 1945* [online]. Praha: ÚČL AV ČR, 2006 [cit. 2023-02-21].
- Dostupné z:
  http://www.slovnikceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=801&hl=marie+majerov%C3%A1.
- KUBÁT, Miroslav. *Kvantitativní analýza žánrů* [online]. Olomouc, 2015 [cit. 2023-03-26].
  Dostupné z: https://theses.cz/id/f3e0uv/.
- KUKAL, Petr. *Proč číst Michala Viewegha.* Články [online]. 2005, [cit. 2023-05-26].
- Dostupné z: WWW: <https://clanky.rvp.cz/clanek/195/PROC-CIST-MICHALA-VIEWEGHA.html>.

- Morphological Dictionary and Tagger. *MorphoDiTa* [online]. Praha: Formal and Applied Linguistics, Faculty of Mathematics and Physics, Charles University, 2014 [cit. 2023-06-16].
  Dostupné z: https://ufal.mff.cuni.cz/morphodita.
- STEHLÍKOVÁ, I. (1983): Stylizování komunikace v prózách B. Hrabala a O. Pavla. Naše řeč, 66, č. 5.
- *O světě próz Josefa Škvoreckého* [online]. Praha, 2010 [cit. 2023-02-19].
  Dostupné z:
  https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/28522/BPTX_2009_2_11210_0_131050_0_88469.pdf?sequence=1&isAllowed=y.
- VLAŠÍNOVÁ, Drahomíra. Ladislav Fuks. *Slovník české literatury po roce 1945* [online]. Praha: ÚČL AV ČR, 2006, 2019 [cit. 2023-05-26].
  Dostupné z:
  http://www.slovnikceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=325&hl=ladislav+fuks+.